

Maa-ainelain (555/1981) 4 §:n ja ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukainen yhteiskäsittelylupa, Turtola Kaivin Oy, 635-443-2-94 Pentinmäki ja 635-443-2-93 Penttilä

RYJA 11.10.2023 § 139
158/11.01.00/2023

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 39 §:n ja maa-ainelain 4 a §:n mukaisesta hakemuksesta. Päätös sisältää ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisen ratkaisun toiminnan aloittamisesta muutoksenhausta huolimatta.

LUVAN HAKIJA

Turtolan Kaivin Oy
Polunmäenkatu 11
33720 Tampere
Y-tunnus 0933206-0
Yhteyshenkilö Jari Asikainen

HAKEMUS

Hakemus koskee soran ottoa ja murskausta Pälkäneellä Aitoon kylässä kiinteistöillä 635-443-2-94 Pentinmäki ja 635-443-2-93 Penttilä. Kiinteistön 635-443-2-94 omistaa hakija ja kiinteistön 635-443-2-93 omistaa Heikki Penttilä, joka on valtakirjalla valtuuttanut hakijan hakemaan yhteislupaa maa-ainesten otolle ja soran murskaukselle. Valtuutus koskee kiinteistöä siltä osin, kuin se on merkitty liitekarttaan.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Luvan hakeminen perustuu ympäristönsuojelulain 27 §:ään sekä maa-ainelain 4 §:n 1. momenttiin. Ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7 e mukaan kiinteä murskaamo tai kalkkikiven jauhatus tai sellainen tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo tai kalkkikiven jauhatus, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää, on luvanvarainen.

Maa-ainelain 4 a §:n ja ympäristönsuojelulain 47 a §:n mukaan maa-ainesten ottamista koskeva lupahakemus ja samaa hanketta koskeva ympäristölupahakemus on käsiteltävä yhdessä ja ratkaistava samalla päätöksellä (yhteiskäsittelylupa), jollei sitä ole erityisestä syystä pidettävä tarpeettomana.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisee kuntien ympäristönsuojelun hallinnosta annetun lain (64/1986) mukainen kunnan ympäristönsuojeluviranomainen (Maa-ainelain 7 §:n 1 momentti). Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on toimivaltainen viranomainen valtioneuvoston ympäristönsuojelusta antaman asetuksen (713/2014) 2 §:n kohtien 6 a ja 6 b mukaan. Toimivalta maa-ainesten ottamista koskevan lupa-asian ratkaisemiseen on Pälkäneen kunnan hallintosäännön (KV 13.12.2022 § 64) mukaisesti rakennus- ja ympäristöjaostolla (30 §).

ASIAN VIREILLETULO

Yhteiskäsittelyhakemus on tullut vireille 18.4.2023.
Yhteiskäsittelyhakemusta on täydennetty 26.6.2023 ja 1.9.2023.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT, SOPIMUKSET JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Alueella ei ole voimassa olevaa maa-ainelupaa. Pälkäneen kunnan rakennuslautakunta on 6.3.2013 § 20 myöntänyt Skanska Infra Oy:lle

kiinteistöille 635-443-2-94 Pentinmäki ja 635-443-2-93 Penttilä maa-ainesluvan, jonka voimassaolo on päättynyt 12.3.2023. Alueella ei ole asema- tai yleiskaavaa.

Hankealue sijaitsee voimassa olevan Pirkanmaan maakuntakaavan 2040 vaikutusalueella, jossa se on osoitettu maaseutualueeksi (M). Lisäksi hankealue on Pirkanmaan maakuntakaavassa 2040 merkitty tärkeäksi vedenhankintaan soveltuvaksi pohjavesialueeksi. Suunnittelumääräys: Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden laatua, määrää tai vedenhankintakäyttöä. Vesienhoidon riskialueiksi todettujen pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon vesienhoitosuunnitelma sekä pyrkiä pohjaveden laatua ja antoisuutta uhkaavien riskien vähentämiseen.

Kiinteistön 635-443-2-93 omistaa Heikki Penttilä, joka on valtakirjalla valtuuttanut hakijan hakemaan yhteislupaa maa-ainesten otolle ja soran murskaukselle. Valtuutus koskee vain osaa kiinteistöstä.

ALUEEN YMPÄRISTÖOLOSUHTEET

Sijainti ja tieyhteys

Maa-ainesten ottoalue sijaitsee Pälkäneellä noin 2 km Aitoon kyläkeskuksen lounaispuolella. Kuljetuksiin käytetään olemassa olevia teitä. Alueelta liikennöidään seututielle 322 (Aitoontie) noin 2,5 km reittiä Sarkastentie-Kankaantie-Urheilukentäntie-Kajantilantie- Miemolantie. Sarkastentie on yksityistie, johon hakijalla on käyttöoikeus.

Lähimmät häiriintyvät kohteet

Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole asutusta, eikä tällä hetkellä muitakaan rakennuksia. Alle 500 m etäisyydellä suunnitelma-alueesta ei sijaitse yhtään asuinrakennusta. Lähimmät asunnot sijaitsevat pohjoisessa noin 570-600 m etäisyydellä Aitoon taajama-alueella. Muissa ilmansuunnissa lähimmät asunnot sijaitsevat yli kilometrin etäisyydellä. Pukkivuoren asemakaava-alueelle on kaavoitettu asuinrakennuspaikka noin 450 m etäisyydelle hankealueesta.

Lähin vapaa-ajan asunto sijaitsee noin 850 m etäisyydellä pohjoisessa. Lännessä lähin vapaa-ajan asunto sijaitsee noin 920 m etäisyydellä Maisenjärven rannalla. Muut vapaa-ajan asunnot sijaitsevat yli kilometrin etäisyydellä hankealueen rajoista.

Toiminnassa käytetyn liikennöintireitin varrella (Sarkastentie-Kankaantie-Urheilukentäntie-Kajantilantie-Miemolantie) sijaitsee 7 asuntoa alle 50 m etäisyydellä tiestä. Yhtään asuntoa ei sijaitse alle 15 m etäisyydellä tiestä. Toiminnan vaikutusalueella ei ole erityisen herkkiä kohteita, kuten sairaaloita, kouluja, vanhainkoteja tai päiväkoteja.

Luonto ja suojelalueet

Ottamisalueella ei ole todettu luonnonsuojelulain 29 §:n mukaisia kohteita, metsälain 10 §:ssä tarkoitettuja erityisen arvokkaita elinympäristöjä, vesilain 11 mukaisia kohteita, luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeja tai uhanalaisten eliölajien esiintymiä. Ottamisalueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse Natura 2000 -alueita. Alueella ei ole muinaisjäännösrekisterin mukaisia muinaisjäännöksiä, eikä alue ole kulttuuriympäristöä.

Vesistöt ja pohjavesialueet

Ottoalueen eteläkärki kuuluu Hauhon 2. jakovaiheen alueeseen (35.77) ja Iso-Roineen 3. jakovaiheen alueeseen (35.773). Alueen pohjoisosa kuuluu

Jouttesselän valuma-alueeseen. Alueelta ei ole suoria uomayhteyksiä vesistöihin. Lähin vesistö, Maisenjärvi sijaitsee lähes 900 metrin etäisyydellä luoteessa. Toiseksi lähin on lännessä noin 1,2 km etäisyydellä sijaitseva Kouvalanjärvi. Hankealueen pintavesien katsotaan laskevan ottoalueen lounaisosan notkelmasta idän kautta koukkaamalla pohjoiseen Jouttesselän Kankahuvunlahteen sekä etelään Pitkäjärveen.

Hankealueen pintavedet eivät laske metsälakikohteiden tai suojelualueen suuntaan. Metsälaki-kohteista suoelinympäristöt sijaitsevat ottoalueen kanssa eri valuma-alueella ja Sirénin metsän sekä lehdon pintavedet valuvat Kouvalanjärven kautta Jouttesselkään, kun taas ottoalueen vedet laskevat suoraan pohjoiseen. Lähin Natura-alue sijaitsee noin 3,2 km etäisyydellä luoteessa ja sijaitsee myös eri valuma-alueella, kuin ottoalue. Suunnittelualue sijaitsee Syrjänharju-Konkinharju B:n vedenhankintaa varten tärkeällä pohjavesialueella (luokka 1, nro 0443951 B). Etäisyys lähimmälle vedenottamolle on noin 2,2 km luoteeseen. Lisäksi noin 1 km pohjoiseen sijaitsee tutkittu vedenottamon paikka. Pohjaveden arvioitu virtausuunta suunnittelualueelta on kohti tutkittua vedenottamon paikkaa.

TOIMINNAN JA SEN LAAJUUDEN KUVAUS

Ottotoiminta

Lupaa haetaan maa-aineksen ottotoimintaan sekä otetun maa-aineksen murskaukseen. Lupaa haetaan 10 vuodeksi. Suunnittelualueen pinta-ala on noin 4,48 hehtaaria, ottamisalueen pinta-ala on noin 3,57 hehtaaria. Ottamissyvyys on 0–24 m ja alin ottamistaso +127,5 (N2000). Pohjaveden keskimääräinen korkeusasema on +122,75 (N2000) ja korkein mitattu taso on +123,45 (N2000) (9.8.2021).

Toiminta koostuu pintamaiden kuorimisesta ja varastoimisesta, maa-aineksen kaivuusta, seulonnasta, varastoinnista, kuormauksesta ja kuljetuksista sekä vähäisestä otetun aineksen (0–18 000 m³/v) murskauksesta. Murskausta tehdään noin 10 päivänä vuodessa. Vuotuinen otto- ja murskausmäärä vaihtelevat kysynnän mukaan. Suunnitelmien mukaan kaivu aloitetaan ottoalueen lounaisosasta, josta se etenee ensin koilliseen ja eteläosan jälkeen kohti pohjoista. Pohjoisreunalla otto ulotetaan kiinteistön 635-443-2-96 rajaan saakka. Suunnitelma on, että pohjoisenpuoleiselle kiinteistölle haetaan myös ottolupaa myöhemmin. Kyseisen kiinteistön etelä- ja pohjoispuolilla on ottoalueet ja pohjan taso tulisi silloin yhtenäiseksi kaikkien kolmen kiinteistön osalta, eikä luiskauksia kiinteistöjen välillä tarvittaisi, jolloin alue saataisiin pinta-alaan nähden tehokkaasti hyödynnettyä.

Hakijalla on ollut hankealueelle Pälkäneen rakennuslautakunnan myöntämä lupa maa-ainesten ottamiseen. Lupa on ollut 335 000 m³ ktr kokonaisottomäärälle ja päättynyt 12.3.2023. Ottamistoimintaa ollaan vasta aloittamassa. Alueelta on poistettu puustoa ja osittain kuorittu pintamaita. Toiminnan on tarkoitus jatkaa pääosin edellisen luvan kaltaisena. Toiminta-aikoihin haetaan vähäisiä muutoksia sekä uutena ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaista ympäristölupaa, koska suunnitelma on, että alueella myös murskataan soraa vähäisiä määriä, noin 10 päivänä vuodessa.

Laskennallinen vuosittainen ottomäärä on noin 33 500 m³ ktr ja murskattava määrä enintään 20 000 m³ ktr. On mahdollista, että lupa-aikana on vuosia, jolloin murskausta ei tapahdu. Pintamaita on noin 11 000 m³. Kannot ja hakkuutähteet toimitetaan energiahyötykäyttöön. Oton

päätyttyä pintamaat hyödynnetään alueen maisemoinnissa. Oton päätyttyä alue maisemoidaan ja palautetaan metsätaloukseen. Alueen länsireunalle jätetään 5 m suojavyöhyke kiinteistön rajaan ja itä- sekä eteläreunoilla suojavyöhykkeeksi jätetään noin 10–15 m tien keskilinjaan, jolloin myös kiinteistön rajaan jää vähintään noin 10 m suojavyöhyke.

Ottamissuunnitelmassa on esitetty ottoalueen sijainti, kiinteistöjaotus, suunnitelma-alueen ja ottoalueen rajaus. Ottosuunnitelma sisältää kartan nykytilanteesta (7.6.2023), suunnitelmakartan (7.6.2023), kartan maisemoidusta tilanteesta ja leikkauspiirustukset A-A, B-B (10.11.2022).

Toiminta-ajat

Hakemuksen mukaan maa-ainesten ottamista ja siihen liittyvää toimintaa sekä kuljetuksia tehdään ympäri vuoden noin 270 päivänä vuodessa. Toimintaa ei ole arkipyhinä.

Kuormaamista ja kuljetusta tehdään hakemuksen mukaan maanantaista perjantaihin klo 7-22, tarvittaessa lauantaisin klo 8-17. Murskausta tehdään hakemuksen mukaan enintään 10 päivänä vuodessa maanantaista perjantaihin klo 7-21.

Koneet, polttoaineet ja kemikaalit

Työssä käytetään tavallisesti pyöräkuormaajaa ja/tai kaivinkonetta sekä murskausjaksojen aikana mobiilimurskainta ja tarvittaessa seula. Alueella ei ole pysyviä laitteistoja tai varsinaisia rakenteita.

Suunnitelmassa on esitetty, että alueelle rakennetaan tukitoimintoalue, jolle sijoitetaan myös katos. Katoksen sijoittamista varten on jätetty toimenpidelupahakemus.

Tukitoimintoalueen pohjalle asennetaan tiivis, nesteitä läpäisemätön HDPE-kalvo, jonka reunat korotetaan. Kalvon alla pohjamaa tasoitetaan siten, että kalvo ei pääse rikkoutumaan ja päällä on vähintään 30 cm kerros hiekkaa estämässä kalvon rikkoutumista. Työkoneita varten reunalla on ajoluiska. Asemapiirroksessa on esitetty rakenteen periaate. Tukitoimintoalue katetaan, jolloin sadevedet eivät pääse täyttämään kalvon muodostamaa allasta. Katoksen rakentamista varten on vireillä toimenpidelupahakemus. Suojarakenteiden kuntoa tarkkaillaan säännöllisesti. Alueelle varataan lisäksi imeytysmateriaalia vuotojen leviämisen estämistä ja keräämistä varten.

Alueella säilytetään ja tankataan työkoneita ja voidaan tarvittaessa tehdä pienimuotoisia huoltotoimenpiteitä, jolloin huoltokemikaalit tuodaan alueelle huoltoautolla. Murskaimen polttoaine tuodaan kutakin tankkausta varten huoltoautolla kaksoisvaippasäiliössä tai vastaavassa. Tankkauksessa maaperä suojataan tankkauskohtassa maahan levitettävällä muovilla tai vastaavalla, joka kestää kevyen polttoöljyn aiheuttamaa kemikaalirasitusta, tankkausta valvotaan vierestä koko tapahtuman ajan ja imeytysainetta pidetään tankkauspaikan välittömässä läheisyydessä.

Alueen jälkihoito ja maisemointi

Jälkihoitotoimia ovat työkoneiden ja muiden toimintojen poistaminen, mahdollisten varastokasojen poistaminen alueelta, alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin (humus) levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen. Maastonmuotoilussa ja jälkihoidossa huomioidaan erityisesti pohjaveden suojele ja kasvuedellytysten palauttaminen kasvillisuudelle. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat möyhitään ja pehmennetään toiminnan loputtua. Alue muotoillaan siten, että sinne ei lammikoidu pintavesiä. Luiskat

loivennetaan vähintään kaltevuuteen 1:2,5 ja rinteiden ala- ja yläosat pyöristetään.

Pohjatasolle ja luiskiin levitetään noin 20-30 cm vahvuinen kerros keskikarkeaa tai karkeaa hiekkaa. Hiekkakerroksen päälle levitetään noin 5 cm vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Tähän tarkoitukseen käytetään ensisijaisesti alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen sopivaa pilaantumatonta orgaanista ainesta sisältävää maata, jonka alkuperä tunnetaan. Ottamisalueen pohjalle voidaan jättää kumpareita ja harjanteita lisäämään pinnan muotojen vaihtelua.

Maisemointi pyritään aloittamaan suunnitelmatasoon ja reunoihin asti otetuilla alueilla jo toiminnan aikana, mikäli se on työn edistymisen kannalta mahdollista.

Alueelle istutetaan ja kylvetään sekapuustoa, missä valtapuuna on mänty ja lisäksi koivua sekä pihlajaa siten, että lehtipuiden yhteenlaskettu osuus on noin 25 %. Koko suunnittelualuetta koskevan puustotiheyden tavoite on noin 2 000 kpl/ha. Puiden istutuksessa ja kylvössä käytetään monimuotoisuuden saavuttamiseksi laikuttaisia istutuksia ja kylvöjä.

Hakijan esitys luvan voimassaolosta

Lupaa haetaan 10 vuodeksi.

YMPÄRISTÖVAIKUTUKSET JA NIIDEN RAJOITTAMINEN

Ympäristöolosuhteet ja vaikutukset ympäristöön

Hankealue ja sen ympäristö ovat pääosin asumaton metsätalouskäytössä olevaa aluetta. Toiminta-alueen läheisyydessä ei ole kouluja, päiväkotia, terveydenhoidon laitoksia tai vastaavia, eikä ympäristössä ole teollisuutta tai muita toimintoja, joihin suunnitellulla toiminnalla voisi olla vaikutuksia.

Hanke on suunniteltu siten, että siitä ei aiheudu merkittäviä haittoja luonnolle, vesistöille, pohjavedelle tai alueen muille toiminnoille.

Merkittävimmät vaikutukset ovat murskauksesta ja kuljetuksista aiheutuva melu ja pöly. Vaikutukset jäävät pääasiassa hankealueelle ja vaikutuksia voidaan ehkäistä tehokkaasti hakemuksessa esitetyin menetelmin.

Pöly- ja melupäästöt

Pöly- ja meluvaikutukset voivat vaikuttaa negatiivisesti viihtyisyyteen toiminta-alueen välittömässä läheisyydessä. Maa-ainesten ottotoiminnassa ja jalostamisessa pölyä aiheuttavat kaivu, murskaus, seulonta, varastointi, kuormaus ja kuljetukset. Tuulisella säällä pölyä voi muodostua myös varastokasoista.

Lisäksi pölyhiukkasia aiheutuu hiekan ja soran käsittelystä. Murskauksessa syntyvä pöly on pääosin ns. karkeita hiukkasia, jotka laskeutuvat pääasiassa laitosalueelle ja sen välittömään läheisyyteen. Pölyn syntymistä ja leviämistä ehkäistään teknisillä ja toiminnan sijoitteluun liittyvin ratkaisuin. Murskauslaitoksessa pölyn leviäminen ympäristöön on estetty kastelemalla ja talvella tarvittaessa suojaamalla seulastot ja muut huomattavat pölynlähteet peittein ja koteloinnein. Materiaalien pudotuskorkeudet pidetään mahdollisimman pieninä ja ajonopeudet alueella alhaisina.

Tarvittaessa varastokasoja, alueen sisäisiä kulkureittejä sekä ajoneuvojen kuormia kostutetaan pölyämisen ehkäisemiseksi vedellä, jonka pH on vähintään 6,5. Hienojakoiset varastokasat sijoitetaan mahdollisimman

tuulelta suojaisaan paikkaan. Ottoalue on metsän ympäröimä, joten puusto ehkäisee pölyn leviämistä tehokkaasti.

Ilmanlaadun vuorokausiraja-arvo hengitettäville hiukkasille (PM10) on 50 µg/m³ (Vna 79/2017). Yleensä yli 500 m etäisyydellä murskauksesta sijaitsevilla kohteilla murskaustoiminnan pölypäästöt eivät aiheuta merkittäviä haittoja. Ilmanlaatuasetuksen (VNA 711/2001) mukaisten raja-arvojen ylittyminen murskaustoiminnan vaikutuksesta on epätodennäköistä lähelläkin murskausaluetta (SYKE 2010). Pölyn ohjearvojen ei arvioida ylittyvän lähimmissä häiriintyvissä kohteissa toiminnan laadun, etäisyyden ja metsäisen maaston vuoksi.

Toiminnassa melua syntyy pääosin murskauksesta. Murskauksen melu on tasaista, mutta siihen sisältyy impulsseja, jotka kuitenkin tasoittuvat kohdatessaan esteen ja välimatkan kasvaessa. Materiaalin seulomisesta, siirtelystä sekä kuormauksista ja kuljetuksista johtuva melu on tasaista ja vaimeampaa.

Varastokasat pyritään pitämään melun leviämisen estämisen kannalta riittävän korkeina ja sijoitetaan siten, että melun leviäminen estyy mahdollisimman tehokkaasti erityisesti pohjoiseen sekä ulkoilureiteille. Myös pintamaakasat alueen reunoilla ehkäisevät melun leviämistä. Meluvaikutuksia rajoittavat myös toiminta-ajat. Murskausta tehdään vain noin 10 päivänä vuodessa toiminta-aikoina arkisin. Murskain on toimintapäivinä käynnissä arviolta noin 10 tunnin ajan.

Kuljetuksista aiheutuvaa melua ehkäistään noudattamalla nopeusrajoituksia ja kiinnittämällä huomiota ajotapaan erityisesti asutusten lähetyillä.

Lähiympäristössä ei ole erityisen herkkiä kohteita, eikä alle 500 m etäisyydellä sijaitse yhtään asuntoa. Lähimmät asunnot sijaitsevat pohjoisessa noin 570-600 m etäisyydellä. Aiheutuvan melun arvioidaan jäävän alle päiväajan ohjearvon (55 dB, Vnp 993/92) lähimmissä häiriintyvissä kohteissa. Kokemuksen perusteella vastaavanlaisista kohteista kivenmurskaamon melu laskee päiväajan ohjearvon (55dB) alapuolelle esteettömässä tasaisessa maastossa pehmeällä maanpinnalla noin 410 m etäisyydellä. Hankealuetta ympäröivä metsäinen vyöhyke vaimentaa melua arviolta 3...5 dB. Lisäksi varastokasat ehkäisevät melun leviämistä. Päiväajan keskiäänitasoon (klo 7-22) vaikuttaa myös tehollisen toiminta-ajan pituus toiminta-aikana (klo 7-21) eli kuinka monta tuntia melua aiheuttavaa toimintaa käytännössä tehdään. Murskain on toimintapäivinä toiminnassa arviolta noin 10 h, joten melua ei synny koko toiminta-aikaa.

Yleinen viihtyvyys ja ihmisten terveys

Toiminnalla ei ole haitallisia vaikutuksia ihmisten terveydelle. Toiminta-alueen läheisyydessä ei ole tiedossa olevia talouskaivoja.

Lähiympäristössä ole erityisen herkkiä kohteita, eikä alle 500 m etäisyydellä sijaitse yhtään asuntoa. Lähimmät asunnot sijaitsevat pohjoisessa noin 570-600 m etäisyydellä. Ympäristössä on ollut vastaavanlaista toimintaa jo vuosikymmeniä ja lähempänä asutusta, joten hakemuksen mukaisen toiminnan ei arvioida aiheuttavan merkittävää muutosta ympäristössä.

Hankkeella ei arvioida olevan kohtuutonta haitallista vaikutusta alueen läheisyydessä sijaitsevien ulkoilureittien käyttöön. Hankealuetta ympäröivä puusto rajoittaa pölyvaikutuksia. Lisäksi pöly- ja meluvaikutuksia vähennetään varastokasojen sijoittelulla.

Päästöt maaperään ja pohjaveteen

Hankkeen merkittävimmät vaikutukset maaperään ovat muutokset alueen maastonmuodoissa. Ottotoiminnalla oikein toteutettuna, seurattuna ja jälkihoidettuna ei arvioida olevan merkittäviä haitallisia vaikutuksia maaperään. Pintamaa menetetään ottoalueen osalta toiminnan ajaksi. Merkittävä likaantumiswaara liittyy ainoastaan onnettomuus- tai häiriötilanteisiin, jolloin riskinä on alueella varastoitavien ja käsiteltävien poltto- ja voiteluaineiden sekä laitteissa ja koneissa käytettävien hydraulikkaöljyjen pääsy maaperään ja pohjaveteen. Voitelu- ja polttoaineiden sijoittelulla ja rakenteilla huolehditaan siitä, ettei edellä mainittuja aineita pääse maaperään.

Ottamisalueen pohja muotoillaan siten, ettei pohjalle lammikoidu vesiä. Tukitoimintoalueella pintavedet huomioidaan esim. siten, että alue katetaan, jolloin sadevedet eivät pääse huuhtelemaan aluetta ympäristöön. Ottoalue muodostaa noin 1,5 % Syrjänharju-Konkinharjun (B) varsinaisen muodostumisalueen pinta-alasta ja vedenottamo sijaitsee yli 2 km etäisyydellä hankealueesta. Pohjavesi ei karttatiedon perusteella virtaa hankealueelta suoraan vedenottamon suuntaan. Pohjaveden tilan tarkkailu on jo aloitettu pohjaveden korkeus- ja laatumittauksin ja sitä jatketaan lupamääräysten mukaisesti. Pohjaveden suojeleminen on huomioitu kattavasti toiminnassa hakemuksessa kuvatuksi. Edellisiin seikkoihin perustuen hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä haitallisia vaikutuksia pohjaveteen.

Päästöt ilmaan

Päästömäärät on laskettu työkoneiden polttoaineen käytöstä aiheutuville päästöille. Päästölaskennassa on käytetty VTT:n Lipasto-tietokannan tietoja työkoneiden keskimääräisistä päästöistä Suomessa vuonna 2016, jotka on suhteutettu vuosittaiseen murskausmäärään. Polttoaineiden käytöstä johtuvia pakokaasupäästöjä rajoitetaan huolehtimalla moottorien ja laitteistojen kunnosta, jolloin syntyvät päästöt eivät ylitä ko. laitteiden tyyppihyväksytyjä päästötasoja. Alueella vältetään koneiden turhaa joutokäyntiä.

Lisäksi pölyhiukkasia aiheutuu hiekan ja soran käsittelystä. Murskauksessa syntyvä pöly on pääosin ns. karkeita hiukkasia, jotka laskeutuvat pääasiassa laitosalueelle ja sen välittömään läheisyyteen. Pölyn syntymistä ja leviämistä ehkäistään teknisillä ja toiminnan sijoitteluun liittyvin ratkaisuin. Murskauslaitoksessa pölyn leviäminen ympäristöön on estetty kastelemalla ja talvella tarvittaessa suojaamalla seulastot ja muut huomattavat pölynlähteet peittein ja koteloinnein. Materiaalien pudotuskorkeudet pidetään mahdollisimman pieninä ja ajonopeudet alueella alhaisina.

Hienojakoiset varastokasat sijoitetaan mahdollisimman tuulelta suojaisaan paikkaan. Ottoalue on metsän ympäröimä, joten puusto ehkäisee pölyn leviämistä tehokkaasti.

Jätteet ja jätehuolto

Jätteiden laadusta, määrästä ja toimituspaikasta pidetään kirjanpitoa. Vaaralliset jätteet välivarastoidaan toisistaan erillään ja siten, ettei niistä ole vaaraa ympäristölle. Ne kuljetetaan mahdollisimman pian laitokseen, jolla on niiden vastaanottamiseen lupa. Jätesäiliöt merkitään ja niiden kuntoa tarkkaillaan säännöllisesti. Säiliöt varastoidaan vesitiiviisti esim. huoltoautossa siten, ettei vaarallisista jätteistä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle. Vaarallista jätettä luovutettaessa siirrosta laaditaan

siirtoasiakirja, josta ilmenee valtioneuvoston asetuksen jätteistä (179/2012) mukaiset tiedot.

Kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma

Toiminnan kaivannaisjätteitä ovat pintamaan kuorinnasta syntyvät pääasiassa orgaaninen aines, humus, kannot ja hakkuutähteet. Osa pintamaista on jo edellisen luvanhaltijan toimesta varastoitu ottoalueen reunalle. Loputkin pintamaat läjitetään reunoille estämään pölyn ja melun leviämistä ympäristöön. Kannot ja hakkuutähteet kerätään omiin kasoihin ja kuljetetaan energiakäyttöön tai vastaavaan hyötykäyttöön. Toiminnan loputtua pintamaat käytetään alueen maisemointiin. Mahdolliset ympäristövaikutukset liittyvät pintamaiden poiston yhteydessä tapahtuvaan ja varastokasojen pölyämiseen tuulisella säällä.

Liikenne

Kuljetuksiin käytetään olemassa olevia teitä. Alueelta liikennöidään seututielle 322 (Aitoontie) noin 2,5 km reittiä Sarkastentie-Kankaantie-Urheilukentäntie-Kajantilantie- Miemolantie. Sarkastentie on yksityistie, johon hakijalla on käyttöoikeus. Kuljetusreitti on suurelta osin metsä- ja peltoaluetta. Reitin varrella sijaitsee vain 7 asuntoa alle 50 m etäisyydellä teistä.

Maa-ainesten ottamiseen liittyviä kuljetuksia tehdään ympäri vuoden noin 270 päivänä vuodessa. Toiminnasta syntyy kuljetusliikennettä keskimäärin 5-8 kuorma-autoa päivässä. Liikennemäärät vaihtelevat kysynnän mukaan. Tuotantohuippujen aikana liikenne on vilkkaampaa ja välillä kuljetuksia ei ole lainkaan.

Päällystämättömillä teillä kiinnitetään erityistä huomiota kuivalla kelillä ajonopeuksiin sekä kuormista aiheutuvaan pölyämiseen, jotta pölyämistä aiheutuisi mahdollisimman vähän.

Maisema- ja luontovaikutukset

Toiminnalla ei hakemuksen mukaan arvioida olevan pysyviä vaikutuksia luontoon eikä luonnon monimuotoisuuteen. Toiminnan vaikutusalueella ei sijaitse luonnonsuojelukohteita tai luontoarvoja, joiden arvoihin tai olemassaoloon toiminnalla olisi huomattavia vaikutuksia. Tällaisia arvoja ei ole myöskään esitetty maakuntakaavan yhteydessä. Luontovaikutukset kohdistuvat lähinnä ottoalueeseen, jonka alueelta kasvupaikat ja elinympäristöt menetetään. Toiminnan loputtua ottamistoiminnan vaikutukset lähiympäristöön lakkaavat. Ottamisella ei ole laajalle ulottuvia vahingollisia vaikutuksia luonnonolosuhteisiin. Alue on katsottu aiemmissa lupamenettelyissä soveltuvan maa-ainesten ottamiseen ja jalostamiseen.

TOIMINNAN JA SEN VAIKUTUSTEN TARKKAILU

Toimintaa ja sen vaikutuksia ympäristöön (esimerkiksi koneiden kuntoa, pölyämistä, melua) tarkkaillaan omavalvontana aistinvaraisesti toiminnan ollessa käynnissä. Mikäli poikkeavuuksia havaitaan, voidaan toimintaa tarvittaessa rajoittaa tai muuten järjestellä, kunnes häiriö on poistettu. Pohjaveden pinnan tasoa seurataan säännöllisesti alueelle asennetuista pohjaveden havaintoputkista neljä kertaa vuodessa (keväällä, kesällä, syksyllä ja talvella). Pohjavesiputkesta seurataan myös pohjaveden laatua vuosittain. Putkesta otettavasta näytteestä analysoidaan haju, maku, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt ja polttoaineöljyhilivedyt (öljyjakeet (C10-40) määrittämissä määrinä). Vuosittaiset tulokset toimitetaan lupaviranomaiselle sekä tiedoksi myös Pirkanmaan ELY-keskukseen.

Käyttöpäiväkirjat ja muut asiakirjat toiminnasta ja seurannasta ovat lupaviranomaisten saatavilla ja toiminnasta raportoidaan lupaehtojen mukaisesti. Tarkkailusta tehdään vuosittain yhteenvetoraportti, jossa raportoidaan tuotettujen aineiden määrät sekä tulokset vuoden aikana tehdyistä tarkkailutoimista. Merkittävistä ympäristövahingosta tiedotetaan välittömästi pelastuslaitokselle ja valvovalle ympäristöviranomaiselle.

POIKKEUSTILANTEET JA NIIHIN VARAUTUMINEN

Kemikaaliturvallisuus ja maaperän pilaantumisriski

Toiminnan riskit ovat kiviainestoiminnalle tyypillisiä. Niitä ovat kaluston öljy- tai polttoainevuotoihin tai tankkausten yhteydessä tapahtuvat ylivuodot, joiden seurauksena haitallisia pitoisuuksia voi päätyä maaperään, pohjaveteen ja/tai pintavesiin. Riskit arvioidaan sellaisiksi, että niihin voidaan varautua toiminnassa yleisesti käytössä olevin menetelmin sekä järjestämällä toiminta siten, että vaikutukset voidaan havaita ajoissa. Hakemuksen mukaan alueelle rakennetaan tukitoimintojen alue. Tukitoimintoalueen pohjalle asennetaan tiivis, nesteitä läpäisemätön HDPE-kalvo, jonka reunat korotetaan. Kalvon alla pohjamaa on tasoitettu siten, että kalvo ei pääse rikkoutumaan ja päällä on vähintään 30 cm kerros hiekkaa estämässä kalvon rikkoutumista. Työkoneita varten reunalla on ajoluiska. Tukitoimintoalue katetaan.

Alueella säilytetään ja tankataan työkoneita ja voidaan tarvittaessa tehdä pienimuotoisia huoltotoimenpiteitä, jolloin huoltokemikaalit tuodaan alueelle huoltoautolla. Murskaimen polttoaine tuodaan kutakin tankkausta varten huoltoautolla kaksoisvaippasäiliössä tai vastaavassa. Tankkauksessa maaperä suojataan tankkauskohtassa maahan levitettävällä muovilla tai vastaavalla, joka kestää kevyen polttoöljyn aiheuttamaa kemikaalirasitusta, tankkausta valvotaan vierestä koko tapahtuman ajan ja imeytysainetta pidetään tankkauspaikan välittömässä läheisyydessä.

Poikkeuksellisiin tilanteisiin varaudutaan siten, että vuototilanteessa haitallisten aineiden leviäminen saadaan rajoitettua suojatuille alueille, joista pilaantunut maa-aines saadaan kerättyä pois. Imeytysainetta varataan työkoneisiin ja alueelle helposti ja nopeasti saataville vuotojen ensitorjuntaan. Tukitoimintoalue rakennetaan siten, että mahdollisen vuodon leviäminen saadaan estettyä. Alueelle ei sijoiteta polttoainesäiliötä. Toiminnassa kiinnitetään erityistä huomiota laitteiden ja koneiden kuntoon sekä käsittelyyn.

Häiriötilanteessa toiminta keskeytetään, kunnes häiriö on poistettu ja vahinkoja estäviin toimiin ryhdytään välittömästi. Ensitorjunnan jälkeen merkittävistä ympäristövahingosta tiedotetaan välittömästi pelastuslaitokselle sekä valvovalle viranomaiselle.

Suunnittelualueen toiminnoista ei normaalioloissa synny päästöjä maaperään, pinta- tai pohjaveteen. Toimija vastaa, että kaikki alueella työskentelevät ovat tietoisia voimassa olevista lupamääräyksistä sekä toimintaan liittyvistä riskeistä siinä laajuudessa, kun se heidän työtänsä koskee, sekä velvoitettuja toimimaan annettujen ohjeiden mukaisesti.

TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Käyttötarkkailu

Toiminnanharjoittaja tarkkailee säännöllisesti toiminnan aikana kaluston, tukitoimintoalueen sekä muiden rakenteiden kuntoa. Havaittujen puutteiden osalta ryhdytään välittömästi korjaaviin toimenpiteisiin.

Toimintapisteessä on nimetty vastuuhenkilö. Toiminnasta pidetään käyttöpäiväkirjaa, johon kirjataan tiedot mm.

- hiekan ja soran ottomääristä
 - murskatun soran määristä ja murskausajoista
 - kalustosta ja huolloista
 - pohjaveden tarkkailun tuloksista
 - polttoaineiden ja kemikaalien kulutuksesta
 - tiedot tehdyistä toimenpiteistä melun ja pölyn torjumiseksi
 - jätteiden määristä, lajeista, varastoinnista ja toimituspaikoista
 - poikkeuksellisista tilanteista ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä
- Toimintaa ja sen vaikutuksia ympäristöön (esimerkiksi koneiden kuntoa, pölyämistä, melua) tarkkaillaan omavalvontana aistinvaraisesti toiminnan ollessa käynnissä. Mikäli poikkeavuuksia havaitaan, voidaan toimintaa tarvittaessa rajoittaa tai muuten järjestellä, kunnes häiriö on poistettu.

Päästö- ja vaikutustarkkailu

Toiminnasta aiheutuvaa melua ja pölyä ehkäistään lupahakemuksessa esitetyillä tavoilla lupaehtojen ja Valtioneuvoston asetuksen 800/2010 mukaisesti. Kulkureitit hankealueella hoidetaan siten, että toiminnasta ei aiheudu haitallista pölyämistä alueen ulkopuolelle.

Pohjaveden pinnan tasoa seurataan säännöllisesti alueelle asennetuista pohjaveden havaintoputkista neljä kertaa vuodessa (keväällä, kesällä, syksyllä ja talvella). Pohjavesiputkesta seurataan myös pohjaveden laatua vuosittain. Putkesta otettavasta näytteestä analysoidaan haju, maku, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt ja polttoaineöljyhiilivedyt (öljyjakeet (C10-40) määritysraja 50 µg/l).

Vuosittaiset tulokset toimitetaan lupaviranomaiselle sekä tiedoksi myös Pirkanmaan ELY-keskukseen.

HAKIJAN PERUSTELU TOIMINNAN ALOITTAMISELLE MUUTOKSENHAUSTA HUOLIMATTA

Toiminnalle on myönnetty aiemmin maa-aineslupa. Hakemus koskee aiemman lupapäätöksen mukaista toimintaa. Ottoalueen rajauksiin tai ottomäärään ei haeta muutoksia. Hakija esittää, että toiminnalle myönnetään aloitusoikeus muutoksenhausta huolimatta. Hakemuksessa on esitetty perusteet luvan myöntämiseksi. Toiminta aloitetaan lupamääräyksiä noudattaen.

Hakija esittää, että toiminnan aloittamiselle ennen lainvoimaa asetettava vakuus olisi enintään 5000 €.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Hakemuksesta on kuulutettu Pälkäneen kunnan verkkosivuilla 7.3.-12.4.2023. Hakemusasiakirjat ovat olleet kuulutusajan nähtävillä verkkosivuilla. Hakemuksen vireille tulosta on ilmoitettu Sydän-Hämeen Lehdessä 8.3.2023. Asianosaisille on ilmoitettu hakemuksesta 7.3.2023 lähetetyllä kirjeellä ja heille on varattu tilaisuus tulla kuulluksi.

Pyydetty lausunnot

Lupahakemuksesta on pyydetty lausunnot 7.3.2023 lähetetyllä lausuntopyyntöillä Pirkanmaan ELY-keskuxelta, Pirkanmaan Liitolta sekä Pälkäneen kunnan tekniseltä lautakunnalta.

Terveystieteiden tutkimuskeskuksesta lausunto on pyydetty 13.3.2023. Pirkanmaan Liitto on 11.4.2023 ilmoittanut, ettei se anna asiassa lausuntoa.

Pälkäneen kunnan tekninen lautakunta toteaa 15.5.2023 antamassaan lausunnossa seuraavaa:

- 1) mahdolliset riskit vedenottamistoiminnalle on kartoitettava ottoalueen lähellä
- 2)työkoneille huomioitava riittävä suojaus öljyvuootojen varalta.
- 3) mahdollisista mittauksissa todetuista pohjaveden laatuun vaikuttavista poikkeamista on raportoitava tekniselle lautakunnalle.

Terveysturvaviranomainen esittää 13.4.2023 lausuntonaan seuraavaa:

Terveysturvaviranomaisen näkemyksen mukaan pohjavesialueille ei tulisi sijoittaa toimintoja, mitkä voivat aiheuttaa pohjaveden pilaantumista. Mikäli lupa kuitenkin myönnetään, toiminta tulee järjestää siten, ettei se vaaranna tai pilaa pohjaveden laatua. Toiminta ei myöskään saa aiheuttaa asumisterveysasetuksen tarkoittamia haittoja asuntojen sisätiloihin (melu, pöly, tärinä). Mikäli toiminnasta tulee valituksia, on toiminnanharjoittaja velvollinen ryhtymään toimenpiteisiin niiden poistamiseksi.

Pirkanmaan ELY-keskus toteaa 14.4.2023 antamassaan lausunnossa seuraavaa:

Hakemusasiakirjoissa on esitetty korkeustieto N60-järjestelmän mukaisesti. Hakemusasiakirjojen korkeustieto tulee päivittää N2000-järjestelmän mukaiseksi.

Pohjavesiputki PV2 on ollut kuiva. Alueen pohjoisosaan/pohjoispuolelle tulee asentaa uusi pohjaveden havaintoputki virtaussuunnassa toiminnan alapuolelle.

Ottamisalueen linnuston pesimärauhan turvaamiseksi ELY-keskus suosittelee, että pintamaiden kuorintaa tai soran murskausta ei tulisi suorittaa 1.4–31.7 välisenä aikana. ELY-keskuksen luontotietoa sisältävässä paikkatietoaineistossa ei ole havaintoja huomionarvoisista lajeista tai luontotyypeistä ottamisalueelta tai sen lähiympäristöstä. Tämä aineisto ei kuitenkaan ole kattava, ja vastuu paikallisten luontoarvojen huomioimisesta on hankkeesta vastaavalla taholla. Soran ottamisalueen rinteeseen voi olla muodostunut tai muodostua erittäin uhanalaisen törmäpääskyn pesimäyhdyskuntia. Alueelle mahdollisesti muodostuneet törmäpääsky-yhdyskunnat tulee ottaa huomioon maa-ainesten oton yhteydessä ja ottamisen jälkeisessä maisemoinnissa.

Muilta osin Pirkanmaan ELY-keskus katsoo, että maa-ainesten ottaminen voi alueella olla mahdollista ilman, että siitä ennalta arvioiden aiheutuu ympäristölle maa-aineslain, vesilain tai luonnonsuojelulain tarkoittamaa haittaa.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksesta jätettiin yksi kirjallinen muistutus, joka jätettiin 6.4.2023. Muistutuksessa todetaan seuraavaa:

1) Raskaan ajoneuvoliikenteen huomattava lisääntyminen aiheuttaa kaikkien tienkäyttäjien turvallisuudelle haasteita, joihin tulee varautua;

a. Kankaantie / Sarkastentie -liittymän seutu Aitoon yleisen urheilukentän reunalla muodostaa erityisesti urheilukenttää paljon käyttäville koululaisille turvallisuusriskin, jonka minimoimiseen tulee kiinnittää huomiota esimerkiksi asianmukaisin varoitusmerkein.

b. Kapeaa ajorataa em. liittymässä ja sen välittömässä läheisyydessä Sarkastentien osalla tulee leventää ajoneuvojen

kohtaamisen mahdollistamiseksi sekä parantaa näkyvyyttä niin tien kaarteissa kuin myös risteävällä tiellä. Toimenpide edellyttää maanomistajan suostumusta ja tulee toteuttaa yhteistyössä tiekunnan kanssa.

c. Työkohteessa maa-aineskuljetusten tarvitsema liittymäväylä ottoalueelta tielle tulee sijoittaa siten, ettei sille synny vaaraa aiheuttavaa näkemäestettä.

d. Kaivuuluiskat tulee suojata ajoväylän suunnasta esim. maavallilla tai kaiteilla.

2) Asukkaiden, sekä tarvittaessa esim. pelastuskaluston esteetön liikennöinti tulee kaikkina aikoina turvata Sarkastentien vaikutusalueella oleville talouksille.

3) Mikäli toiminnan vuoksi syntyy tarvetta liikenteen tilapäiseen rajoittamiseen, tulee hakijan hyvissä ajoin ennalta informoida siitä tiekuntaa.

4) Ennen soranotto toiminnan aloittamista tiekunta edellyttää yhteistyöneuvottelua hakijan kanssa mm. tien kunnossapidon tavoitetasosta, liukkauden torjunnasta, pölynsidonnasta, mahdollisista ajolinjojen muutoksista sekä tienkäyttömaksujen suuruudesta ja laskutusjaksoista.

Hakijan kuuleminen

Hakijaa on kuultu lausunnoista ja muistutuksista. Hakija on toimittanut vastineen terveydensuojeluviranomaisen, Pirkanmaan ELY-keskuksen ja teknisen lautakunnan lausuntoon 26.6.2023. Vastineen annettuun muistutukseen hakija on toimittanut 1.9.2023.

Lausunnoista antamassaan vastineessa hakija toteaa seuraavaa: ELY-keskus toteaa, että hakemusasiakirjojen korkeustieto tulee päivittää N2000-järjestelmän mukaiseksi. Hakija on päivittänyt piirustukset N2000-järjestelmään. Päivitetyt liitteet toimitetaan ympäristötoimeen vastineen yhteydessä.

ELY-keskus toteaa, että pohjavesiputki PV2 on ollut kuiva, joten alueen pohjoisosaan/pohjoispuolelle tulee asentaa uusi pohjaveden havaintoputki virtaussuunnassa toiminnan alapuolelle.

Hakija vastaa, että hakemuksen mukaisen ottoalueen pohjoispuolella noin 580 m etäisyydellä on toisen toimijan kaksi pohjavesiputkea. Toinen niistä myös ollut aina kuiva (Pvp32, Syrjänharju-Konkinharju C) ja toisesta (HP32, Maa-aines Penttilä/Hämeen Kuljetus Oy) pohjaveden pinnankorkeudeksi on kerran (12.3.2015) saatu mitattua +109,4 (N2000). Muina ajankohtina sekin ollut kuiva.

Hakija ei katso tarpeelliseksi asentaa uutta putkea, koska pohjoisen puolella ei sijaitse sellaista alavaa maaston osaa, josta pohjaveden pinnankorkeutta saataisiin mitattua. Uudet putket alueella olisivat todennäköisesti myös kuivia. Pohjaveden korkeuden ja laadun seuranta jatketaan hakemuksessa esitetyksi.

Hakija toteaa vastineenaan ELY-keskuksen lausuntoon koskien linnuston pesimärauhaa, että pintamaiden kuorintaa pyritään välttämään 1.4.–31.7. välisenä aikana ja soran murskausta 1.5.–31.7. välisenä aikana, mutta

koska murskausta tehdään vain enintään 10 päivänä vuodessa kysynnän mukaan, on tärkeää, että liiketoiminnan kannalta työ voidaan tehdä silloinkin, mikäli äkillinen tarve ilmenee. Alueella ei ole tehty havaintoja erityisistä luontoarvoista, mitkä olisivat esteenä lyhytaikaiselle murskausjaksolle.

Hakija vastaa ELY-keskuksen lausunnossa törmäpääskyistä todettuun, että ottamistoiminnassa huomioidaan mahdolliset havaitut törmäpääskyn pesäkolot, jotta ne eivät rikkoudu. Mahdolliset muodostuvat yhdyskunnat huomioidaan myös maisemoinnissa.

ELY-keskuksen lausunnossa esille tuodut asiat maaperän ja pohjaveden suojelusta, kuten tukitoiminnossa, on huomioitu toiminnassa. Hakemuksessa tukitoiminta-alue- ja tankkauskäytännöistä sekä rakenteista on selostettu mm. kohdassa "Toimet maaperän ja pohjavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi". Myös työturvallisuus sekä melun ja pölyn vähentämistoimet on huomioitu alalla yleisesti käytössä olevin menetelmin. ELY-keskuksen esittämät jälkihoitotoimenpiteet on huomioitu suunnitelmassa, erityisesti pohjavesialue huomioituna Ympäristöministeriön Maa-ainesten ottaminen -oppaan (2020) mukaisesti. Terveysturvallisuuden lausuntoon hakija toteaa, että hakijan näkemyksen mukaan haettu toiminta täyttää YSL 49 §:ssä ja MAL 6 §:ssä esitetyt luvan myöntämisen edellytykset. Toiminta järjestetään hakemuksessa esitetyksi siten, että onnettomuuksiin ja häiriötilanteisiin on hyvin varauduttu ja pohjaveden sekä maaperän pilaantumisen vaaraa ehkäistään tehokkaasti yleisesti käytössä olevien alan parhaiden käytäntöjen mukaisesti. Toiminnan jälkihoidon jälkeen toiminnasta ei jää pysyviä vaikutuksia alueelle.

Hakija toteaa vastineenaan tekniselle lautakunnalle, että hakemuksessa liitteessä Hankealue, ympäristö ja ottamissuunnitelma on esitetty riskinarviointi kappaleessa 8.1. Pohjavesialueen riskinarviointi. Pohjaveden tilan tarkkailu on jo aloitettu hankealueella pohjaveden korkeus- ja laatumittauksin ja sitä jatketaan lupamääräysten mukaisesti. Pohjaveden suojelu on huomioitu kattavasti toiminnassa hakemuksessa kuvatuksi. Edellisiin seikkoihin perustuen hankkeella ei arvioida olevan merkittäviä riskejä tai haitallisia vaikutuksia pohjaveteen.

Hakija vastaa, että hakemuksen mukaisesti alueelle rakennetaan tukitoimintoalue, joka katetaan, jotta sadevedet eivät pääse huuhtelevaan aluetta ja sille haetaan toimenpidelupa. Tukitoimintoalueen pohjan rakenne on esitetty hakemuksessa. Suojarakenteiden kuntoa myös tarkkaillaan säännöllisesti ja alueelle varataan imeytysmateriaalia vuotojen leviämisen estämistä ja keräämistä varten. Polttoaine tuodaan tarvittaessa huoltoautolla säiliöissä ja työkoneet tankataan katetulla tukitoimintoalueella. Murskaimen polttoaine tuodaan kutakin tankkausta varten huoltoautolla kaksoisvaippasäiliöissä tai vastaavassa. Tankkauksessa maaperä suojataan tankkauskohdassa maahan levitettävällä muovilla tai vastaavalla, joka kestää kevyen polttoöljyn aiheuttamaa kemikaalirasitusta, tankkausta valvotaan vierestä koko tapahtuman ajan ja imeytysainetta pidetään tankkauspaikan välittömässä läheisyydessä.

Mikäli toiminnassa syntyisi vähäisiä määriä vaarallisia jätteitä, ne laitetaan asianmukaiseen astiaan ja toimitetaan heti tai työvuoron päätteeksi pois alueelta asianmukaiseen jätteenkäsittelyyn. Astiat varastoidaan vesitiiviisti esim. huoltoautossa siten, ettei niistä aiheudu vaaraa tai haittaa ympäristölle.

Mahdollisista pohjaveden laadun mittauksissa todetuista poikkeamista raportoidaan myös tekniselle lautakunnalle.

Hakija toteaa terveydensuojeluviranomaisen lausuntoon seuraavaa: Hakijan näkemyksen mukaan haettu toiminta täyttää YSL 49 §:ssä ja MAL 6 §:ssä esitetyt luvan myöntämisen edellytykset. Toiminta järjestetään hakemuksessa esitetysti siten, että on-nettomuuksiin ja häiriötilanteisiin on hyvin varauduttu ja pohjaveden sekä maaperän pilaantu-misen vaaraa ehkäistään tehokkaasti yleisesti käytössä olevien alan parhaiden käytäntöjen mukaisesti. Toiminnan jälkihoidon jälkeen toiminnasta ei jää pysyviä vaikutuksia alueelle.

Hakija toteaa muistutuksesta antamassaan vastineessa 10.2.2023 seuraavaa:

Hakija toteaa muistutukseen vastineenaan, että toiminnasta aiheutuva liikenneturvallisuuden heikentyminen ei kuulu maa-aineslain mukaisessa luvassa ratkaistaviin kysymyksiin. Hakija on kuitenkin yhteistyöhaluinen sopimaan tien ylläpitoon liittyvistä asioista tiekunnan kanssa ja sitä varten voidaan sopia yhteistyöneuvottelu, jossa tarvittavista yksityiskohdista voidaan sopia.

Yleinen käytäntö on, että kuljettajat ajavat nopeusrajoitusten ja käytettävän tien sekä olosuh-teiden vaatimalla tilannenopeudella, vaaratilanteiden ja mahdollisten haittavaikutusten, kuten pölyämisen, minimoimiseksi. Turhaa liikennettä vähennetään huolellisella työsuunnittelulla.

Toimivallan peruste

Hallintosääntö 30 §

Valmistelija

Elina Heinonen, ympäristötarkastaja
p. 040 829 1178, elina.heinonen@palkane.fi

Esitys

Johtava rakennustarkastaja Arttu Jokinen

Pälkäneen rakennus- ja ympäristöjaosto päättää myöntää Turtolan Kaivin Oy:lle ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n mukaisen ympäristöluvan murskaukselle sekä maa-aineslain (555/1981) 4 §:n mukaisen luvan maa-ainesten ottamiseen kiinteistöillä 635-443-2-94 Pentinmäki ja 635-443-2-93 Penttilä.

Lupa myönnetään hakemuksen ja alla olevien lupamääräysten mukaisena. Päätös sisältää ratkaisun ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisesta hakemuksesta aloittaa toiminta ennen kuin siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen.

Lupamääräykset:

1. Lupa on voimassa asti 18.10.2033 asti. Lupa myönnetään 33 500 m³ - ktr kokonaisottomäärälle.
2. Ennen maa-ainesten ottamistoiminnan aloittamista sallitut ottotasot ja kaivualueen rajat on merkittävä asianmukaisesti näkyviin. Ottamisalueelle tulee sijoittaa vähintään yksi korkeustasoa osoittava korkeusportti. Korkeudet on sidottava valtakunnalliseen korkeusjärjestelmään. Kaivualue tulee rajata työmaa-aidalla tai lippusiimalla. Ottamisalueen rajan ulkopuolelle on asetettava ottamistoimintaa ja siitä aiheutuvaa vaaraa ilmoittavat taulut. Kulku

ottamisalueelle tulee estää esim. puomilla, kun alueella ei ole toimintaa.

3. Luvanhaltijan on pyydettävä ennen luvanmukaisen toiminnan aloittamista valvontaviranomaista suorittamaan alueella aloituskatselmus, jossa tarkastetaan mm. ottamis- ja kaivualueen rajamerkit sekä tien varren kyltti.
4. Alin sallittu ottamistaso alueella on + 127,5 (N2000). Kuitenkin niin, että ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan päälle tulee jäädä aina vähintään neljä metriä paksu suojakerros. Maa-ainesten alin ottamistaso määritellään ylimmän pohjaveden pinnan korkeustasosta. Hiekan/soran ottamisalueilla kalliopinnan päälle tulee jättää vähintään yhden metrin paksuinen hiekkakerros metsän kasvun turvaamiseksi.
5. Ottamisalueen ja suunnitellun vedenottamon väliin tulee asentaa uusi pohjavesiputki. Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata säännöllisesti asennettavasta pohjavesiputkesta sekä olemassa olevasta putkesta PV1 neljä kertaa vuodessa (maalis-, kesä-, syys- ja joulukuussa). Uuden pohjavesiputken tiedot (putkikortti, sijaintitiedot) tulee toimittaa Pälkäneen ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tiedoksi myös Pirkanmaan ELY-keskukselle ja tekniselle lautakunnalle.
6. Alueen pohjaveden laadun ja ottamisen vaikutusten selvittämiseksi tulee uudesta asennettavasta ja olemassa olevasta pohjavesiputkesta PV1 vuosittain otettavasta näytteestä analysoida haju, maku, sameus, väri, pH, happi, permanganaattiluku/TOC, sähkönjohtavuus, rauta, mangaani, sulfaatti, nitraatti, kloridi, kokonaiskovuus, alkaliniteetti, mineraaliöljyt ja polttoaineöljyhiilivedyt (öljyjakeet (C10-40) määräysraja 50 µg/l). Vuosittaiset tulokset tulee toimittaa Pälkäneen ympäristönsuojeluviranomaiselle ja tiedoksi myös Pirkanmaan ELY-keskukseen ja Pälkäneen kunnan tekniselle lautakunnalle.

Mikäli tulosten perusteella havaitaan, että toiminnasta aiheutuu pohjaveden laadun heikkenemistä, on toiminnanharjoittajan ryhdyttävä viipymättä toimenpiteisiin haittojen poistamiseksi. Valvontaviranomainen voi tarkkailutulosten perusteella muuttaa tarkkailusuunnitelmaa.

7. Luvan saajan tulee nimetä ottamistoiminnalle vastuhenkilö, jolla on kyseiseen tehtävään riittävä asiantuntemus. Vastuhenkilö vastaa, että maa-ainesten otossa ja alueen jälkihoidossa noudatetaan lupamääräyksiä. Luvan saajan on toimitettava vastuhenkilön yhteystiedot valvontaviranomaiselle ennen ottamistoiminnan aloittamista. Vastuhenkilön vaihtumisesta on ilmoitettava valvontaviranomaiselle.
8. Ottamisalueen pohja on muotoiltava siten, ettei pohjalle lammikoidu vesiä. Vesien johtaminen ei saa aiheuttaa vettymis- eikä muuta haittaa naapurikiinteistöillä.
9. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa häiriölle alttiissa kohteissa ylittää melutason ohjearvoista annetussa valtioneuvoston päätöksessä (993/1992) säädettyjä ulkomelun ohjearvoja vakituiseen asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvoa (klo 7–22) 55 dB (LAeq) ja yöohjearvoa (klo 22–7) 50 dB (LAeq) sekä loma-asumiseen käytettävillä alueilla päiväohjearvoa (klo 7–22) 45 dB ja yöohjearvoa (klo 22–7) 40 dB. Mikäli ilmoituksia häiritsevää melusta tehdään Pälkäneen kunnan ympäristönsuojeluun voi valvontaviranomainen

määrätä tehtäväksi melutarkkailua. Tarkkailua tehdään tarvittaessa lähimpien asuinkiinteistöjen piha-alueilla. Valvontaviranomainen voi erikseen päättää tarkkailun tarpeesta. Tarkkailutulokset toimitetaan tiedoksi Pälkäneen kunnan ympäristönsuojeluun.

10. Murskausajankohdista tulee ilmoittaa etukäteen Pälkäneen kunnan ympäristönsuojeluun.
11. Murskauslaitteisto on riittävällä huollolla pidettävä kunnossa siten, että pölypäästöt jäävät mahdollisimman pieneksi. Pölyäminen tulee estää tämän lisäksi tarvittaessa kiviainesta kastelemalla. Toiminnanharjoittajan on seurattava toimialaansa liittyvien tekniikoiden kehittymistä ja otettava niitä soveltuviin osin käyttöön, jos näin voidaan vähentää ympäristön pilaantumisen vaaraa.

Toiminta-alue ja kuljetukset on hoidettava siten, että toiminnasta aiheutuva pölyäminen on mahdollisimman vähäistä. Pölyäminen on tarvittaessa estettävä vedellä kastelemalla. Alueelle johtavaa tietä tulee tarvittaessa kastella. Mahdolliseen pölynsidontaan saa käyttää ainoastaan vettä, jonka pH on vähintään 6,5.

Toiminnasta aiheutuvat hiukkaspitoisuudet eivät saa ylittää valtioneuvoston ilmanlaatuasetuksessa (VNA 79/2017) annettuja raja-arvoja lähimpien häiriölle altistuvien asuin- tai vapaa-ajankiinteistöjen kohdalla.

Pölyn leviämistä tarkkaillaan aistinvaraisesti.

12. Toiminnassa syntyvät jätteet tulee toimittaa asianmukaiseen vastaanottoipaikkaan tai laitokseen hyödynnettäväksi tai käsiteltäväksi. Toiminnassa syntyvät vaaralliset jätteet on säilytettävä tiiviillä alustalla katetussa ja lukitussa tilassa siten, että vuototapauksissa jätteet saadaan kerättyä talteen. Jätteiden laadut tulee ilmetä niiden varastointipakkauksesta. Jätettä siirrettäessä ja luovutettaessa on jätteen haltijan laadittava vaarallisesta jätteestä ja pilaantuneesta maa-aineksesta siirtoasiakirja.
13. Toiminnassa on noudatettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa sekä valtioneuvoston asetuksessa kaivannaisjätteistä (190/2013) annettu ja säädöksiä. Luvan saajan on huolehdittava siitä, että alueelta kuorittavat ja kaivettavat maa-ainekset varastoidaan siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumista.
14. Polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estettävä. Näitä aineita ei tulisi varastoida pohjavesialueilla ja niiden käsittelyssä tulee noudattaa erityistä huolellisuutta. Mikäli aineita joudutaan poikkeustilanteessa varastoimaan ja käsittelemään pohjavesialueella, tulee kiinnittää erityistä huomioita maaperän ja pohjaveden suojeluun.
15. Tukitoiminta-alueen suojarakenteet on pidettävä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava päivittäin.

Tukitoiminta- ja tankkausalueiden maarakenteet on tiivistettävä siten, että polttoaineiden ja muiden ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien aineiden pääsy maaperään ja pohjaveteen on estetty.

Poltto- ja voiteluaineiden sekä kemikaalien varastointi- ja käsittelyalueiden on oltava nesteitä läpäisemättömiä (kemikaaleja kestäväällä vähintään 1 mm vahvuisesta muovista tai vastaavan tiivysasteen saavuttavasta materiaalista rakennetulle suoja-alueelle, joka on täytetty vähintään 30 cm paksuisella kerroksella hienojakoista maa-ainesta) ja reunoiltaan korotettuja. Alueen reunan tulee ulottua vähintään 1,5 metrin etäisyydelle alueilta, joilla käsitellään tai joilla varastoidaan polttoaineita. Suoja-alueen alapuolinen perusmaa on tasattava ja siitä on poistettava sellaiset kivet ym., jotka voisivat rikkoa muovin. Suoja-alueelta kertyvät sadevedet tulee johtaa eristeen päältä öljynerotuskaivojen kautta pohjavesialueen ulkopuolelle tai pumpata riittävän suureen umpisäiliöön tai loka-autoon (veden alueelta pois kuljettamista varten) tai alue on katettava. Suojarakenteet on pidettävä kunnossa ja niiden kunto on tarkistettava päivittäin.

Koneiden ja laitteiden polttoaineen sekä aggregaatin polttoaineen säiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai vastaavia. Säiliöt on varustettava ylitäytönestimillä ja tankkauslaitteistot ns. laponestolla ja niiden on kestävä mekaanista ja kemiallista rasitusta. Säiliössä on oltava lukittava pumppu sekä lukittavilla sulkuventtiileillä varustettu tankkauslaitteisto.

16. Ottamiseen liittyvät toiminnot tulee järjestää siten, ettei niistä voi aiheutua maaperän tai pohjaveden pilaantumista. Vahinko- ja onnettomuustilanteiden varalle on alueella oltava riittävä määrä imeytysmateriaalia saatavilla. Vuotojen torjuntaa varten koneissa on hyvä olla käytössä letkurikkoventtiilit ja imeytysmattoa. Koneet ja huoltoautot on syytä varustaa alkusammutuskalustolla tulipalon varalle.

Mikäli öljyä tai muuta pohjavesille haitallista ainetta pääsee maaperään tai pintavesiin, luvan saajan tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin haitan poistamiseksi ja ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. Polttoaine- tai öljyvuodoista tulee ilmoittaa Pirkanmaan pelastuslaitokselle ja Pälkäneen ympäristönsuojeluviranomaiselle. Maaperän pilaantumiseen johtaneista polttoaine- ja öljyvuodoista tulee lisäksi ilmoittaa Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle.

17. Maa-ainesluvan haltijan on ilmoitettava valvontaviranomaiselle vuosittain edellisenä vuonna otetun aineksen määrä ja laatu tammikuun 31. päivään mennessä. Tiedot voi ilmoittaa suoraan Notto-rekisteriin sähköisesti suomi.fi -palvelun kautta.
18. Maa-ainesten ottamista ja siihen liittyviä kuljetuksia saa suorittaa arkipäivisin ma - to klo 7 - 20 ja perjantaisin klo 7 – 18 ja lauantaisin klo 8 - 16.

Murskausta saa suorittaa enintään 10 päivänä vuodessa ma - to klo 7 - 20 ja pe klo 7 - 18.

19. Alueen jälkihoito ja maisemointi tulee tehdä vaiheittain ottamisen edistymisen mukaan niiltä alueen osilta, joilta aineksia ei enää oteta. Ottamisen eteneminen tulee suunnitella siten, että jälkihoito ja maisemointi voivat edetä mahdollisimman nopeasti. Alueen maisemointi- ja jälkihoitotyöt tulee tehdä luvan voimassaolon aikana.

Jälkihoitotoimina tulee suorittaa mahdollisten varastokasojen poistaminen alueelta, alueen siistiminen, muotoilu ja pintamateriaalin (humus) levitys, kasvillisuuden palauttaminen sekä alueelle soveltumattoman käytön estäminen.

Luiskat tulee muotoilla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loiviksi, kaltevuuteen 1:3 tai loivemmaksi. Lupa-ajan päätyttyä ottamisalueella ei tule olla maa-ainesvarastokasoja lainkaan, sillä ne estävät jälkihoidon toteuttamisen. Tiivistyneet tienpohjat ja varastokasojen pohjat tulee möyhiä ja pehmentää toiminnan loputtua, sillä tiivis maaperä läpäisee vettä huonosti ja vähentää siten muodostuvan pohjaveden määrää.

Ottamisalue tulee jälkihoitaa välittömästi ottamistoiminnan päätyttyä pohjaveden laadun turvaamiseksi. Pohjaveden suojelun kannalta on tärkeää, että asianmukaisin jälkihoitotoimenpitein alueelle aikaansaadaan oton päätyttyä mahdollisimman nopeasti uusi maannoskerros. Ottamisalueelle tulee jälkihoitotoimenpiteillä muodostaa kasvualusta seuraavalla tavalla: Pohjatasolle ja luiskiin levitetään noin 20–30 cm vahvuinen kerros keskikarkeaa tai karkeaa hiekkaa. Hiekkakerroksen päälle levitetään noin 5 cm vahvuinen kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen sopivaa tutkittua humusta. Hiekkaisella maalla humus sekoitetaan suoraan pohjamaan pintaosaan.

Pohjavesialueella levitettävä pintamateriaali ei saa olla liian hienorakeista, sillä hienorakeinen maalaji vähentää pohjaveden muodostumista ja soveltuu huonosti kasvillisuuden kasvualustaksi. Myöskään karike ja kuorike eivät sovellu pohjavesialueella käytettäväksi.

Ottamisalueelle tulee istuttaa sekapuustoa. Valtapuuksi sopii mänty, jonka lisäksi alueelle istutetaan rauduskoivua, haapaa, harmaaleppää ja pihlajaa. Mäntyä voidaan istuttaa 2 500 kappaletta hehtaarille ja muita yhteensä 500 kappaletta hehtaarille. Alueen jälkihoidon lopputuloksena tulee olla mahdollisimman hyvin ympäristöön sopeutuva alue.

20. Maa-ainesten ottamisen loputtua kaikki alueelle ja sen välittömään läheisyyteen pystytetyt rakennelmat on purettava ja kuljetettava pois ja alue on siistittävä.
21. Maa-ainesluvan haltijan on viipymättä ilmoitettava ottamisen päättymisestä valvontaviranomaiselle. Valvontaviranomainen suorittaa lopputarkastuksen ottamistoiminnan päättymisen jälkeen tai luvan voimassaoloajan umpeuduttua.
22. Toiminnanharjoittajan on pidettävä kirjaa laitoksen käytöstä, tarkkailusta ja huoltotoimenpiteistä.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle ja YLVA- ja NOTTO-rekisteriin on toimitettava vuosittain seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä lupaan liittyvä vuosiyhteenveto seuraavin tiedoin:

- Kokonaistoiminta-ajasta
- hiekan ja soran ottomääristä (NOTTO)
- murskatun soran määristä ja murskausajoista
- kalustosta ja huolloista
- pohjaveden tarkkailun tuloksista
- polttoaineiden ja kemikaalien kulutuksesta
- tiedot tehdyistä toimenpiteistä melun ja pölyn torjumiseksi
- jätteiden määristä, lajeista, varastoinnista ja toimituspaikoista

- poikkeuksellisista tilanteista ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä

Vakuudet

Toiminnanharjoittajan tulee asettaa 5 000 € suuruinen vakuus toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta. Vakuus on asetettava ennen toiminnan aloittamista. Vakuus palautetaan erillisestä hakemuksesta kun lupapäätös on tullut lainvoimaiseksi.

Ennen ottamistoimintaan ryhtymistä hakijan on asetettava kunnan hyväksymä suuruudeltaan 22 000 € vakuus (~6 000 €/ ha) lupamääräysten noudattamisesta, töiden suorittamisesta ja toiminnan päättymisestä aiheutuvista jälkihoitotoimenpiteistä ja alueen maisemoinnista. Vakuuden tulee olla voimassa vähintään kaksi vuotta luvan päättymisen jälkeen.

Vakuus voidaan palauttaa aiemmin tai osin, jos lupamääräysten edellyttämien toimenpiteiden toteutusta ja maisemointia tehdään osissa ja kun alueet on lopputarkastuksessa katsottu hyväksyttävästi jälkihoidetuksi. Mikäli jälkihoitoa ei hyväksytä ja luvan haltija ei määräyksestä huolimatta hoida jälkihoitovelvoitetta, ympäristönsuojeluviranomainen voi teettää tarpeelliseksi katsomansa työt käyttämällä hakijan asettamaa vakuutta.

Päätöksen perustelut

Alueella on voimassa ainoastaan maakuntakaava. Luvan myöntäminen hakemuksen mukaiselle toiminnalle ei siten ole oikeusvaikutteisen kaavan vastaista.

Hakija on esittänyt asianmukaisen ottamissuunnitelman eikä maa-aineksen ottaminen ja ottamisen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa.

Pälkäneen kunnan rakennus- ja ympäristöjaosto katsoo, että edellä annetut lupamääräykset ovat tarpeen, jotta maa-ainestenottotoiminta täyttää maa-aineslain, ympäristönsuojelulain, vesilain ja jätelain sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset. Näillä lupamääräyksillä rakennus- ja ympäristöjaosto katsoo, että Syrjänharju-Konkinharjun 1-luokan pohjavesialueella voidaan toimintaa harjoittaa vaarantamatta Aitoon vedenottamon tai uuden suunnitteilla olevan vedenottamon toimintaa tai vedenlaatua.

Toiminta ei ole maa-ainestenoton kannalta voimassa olevan kaavoituksen vastaista ja sijoittuu alueelle, joka on jo aiemmin ollut maa-ainestenoton aluetta. Maa-aineslain 3 §:n § momentin mukaan maa-aineksia ei saa ottaa niin, että siitä aiheutuu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen. Lisäksi alueella, jolla on voimassa asemakaava tai oikeusvaikutteinen yleiskaava on katsottava, ettei ottaminen vaikeuta alueen käyttämistä kaavassa varattuun tarkoitukseen eikä turmele kaupunki- tai maisemakuvaa.

Maa-aineslain 6 §:n mukaan lupa maa-ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa ratkaistaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus.

Jaosto katsoo, että Turtolan Kaivin Oy:n toiminta hakemuksessa esitetyllä paikalla ja menetelmillä sekä lupamääräyksissä ilmenevillä tavoilla täyttää maa-ainesluvan myöntämisen edellytykset, kun toimintaa harjoitetaan hakemuksessa ja tässä päätöksessä esitetyllä tavalla sekä noudatetaan annettuja lupamääräyksiä. Lupamääräyksissä on huomioitu maa-aines lain 11 §:ssä säädetyt asiat. Määräykset on annettu hankkeesta aiheutuvien haittojen välttämiseksi ja rajoittamiseksi, ottamistoiminnan ja sen vaikutusten tarkkailemiseksi sekä valvonnan kannalta tarpeellisista toimenpiteistä. Pirkanmaan ELY-keskuksen, Pälkäneen terveysuojeluviranomaisen ja Pälkäneen teknisen lautakunnan lausunnot sekä asiassa annettu muistutus on huomioitu muun muassa annettaessa lupamääräyksiä jälkihoitotoimenpiteistä ja pohjaveden tarkkailusta.

Lupamääräysten perustelut

Maa-aineslain 10 §:n mukaan lupa ottamistoimintaan myönnetään määräajaksi, kuitenkin enintään 10 vuodeksi, ellei ole erityisiä syitä pidemmälle toiminta-ajalle. Lupa on myönnetty sille kokonaisottomäärälle, jonka hakija on esittänyt. (Määräys 1)

Ottamis- ja kaivualueen asianmukaisella merkitsemisellä edesautetaan luvanmukaista ottamista ja sen valvontaa. Toiminnasta ilmoitettavien kyltein pyritään parantamaan alueella ja sen läheisyydessä liikkuvien turvallisuutta. Puomi rajoittaa asiattonta oleskelua alueella. Määräys on annettu maa-aineslain 11 §:n perusteella haittojen välttämiseksi ja rajoittamiseksi. Alkutarkastuksessa tarkistetaan, että lupamääräysten edellyttämät ennen ottotoiminnan aloittamista vaadittavat toimenpiteet on tehty. (Määräykset 2 ja 3)

Luvan saajan on oltava selvillä toimintansa vaikutuksista pohjavesiin. Jättämällä riittävä suojakerros pohjaveden päälle ehkäistään pohjaveden pilaantumista. Säännöllisesti suoritettavat pohjaveden tarkkailut ovat tarpeen toiminnan vaikutuksien ja mahdollisen pilaantumisen havaitsemiseksi ajoissa. Tarkkailemalla pohjavesiä varmistetaan lupamääräysten riittävyys sekä se, etteivät maaperään mahdollisesti joutuneet öljyt tai muut haitta-aineet pääse pilaamaan alueen pohjavettä. Määräämällä kallion päälle jätettävästä hiekkakerroksesta pyritään turvaamaan metsän kasvu alueella ottotoiminnan päätyttyä. (Määräykset 4, 5 ja 6)

Ottamistoiminnan ja jälkihoidon järjestäminen sekä haittojen ennaltaehkäisy ja rajoittaminen edellyttävät, että toiminnasta on vastuussa riittävän ammattitaitoinen henkilökunta. Määräys on annettu myös valvonnallisista syistä. (Määräys 7)

Alueelta tulevien pintavesien määrä on vähäinen, vedet eivät saa kuitenkaan aiheuttaa haittaa. Runsasvetisinä aikoina vesien mukana ei saa kulkeutua kivipölyä ja maa-ainesta, jotka voivat aiheuttaa pilaantumista ympäristössä. (Määräys 8)

Luvan määräämät meluraja-arvot vastaavat valtioneuvoston päätöksessä 993/1992 asetettuja ohjearvoja. Päiväaika alkaa klo 7 ja päättyy klo 22. Meluraja-arvot koskevat asumiseen ja loma-asumiseen käytettäviä alueita, hoito- ja oppilaitoksia palvelevia alueita, luonnonsuojelualueita sekä kaavoitettuja virkistysalueita. Melutarkkailulla varmistetaan tarvittaessa, että toiminta täyttää asetetut vaatimukset. (Määräys 9)

Määräys on annettu valvonnallisista ja tiedotuksellisista syistä. (Määräys 10)

Määräyksellä pyritään ehkäisemään lähiympäristölle toiminnasta aiheutuvia pölypäästöjä. Hiukkaspitoisuuksista annetaan määräys sen varmistamiseksi, että pölyhaitat jäävät mahdollisimman pieniksi. (Määräys 11)

Maaperän sekä pinta- ja pohjavesien likaantumiseriskiä aiheuttavat etenkin maa-ainesten ottamisalueiden työkoneissa käytetyt polttoaineet ja niiden varastointi sekä käsittely. Maa-ainesten ottamispaikat eivät sovellu romujen tai muiden jätteiden säilyttämiseen tai työkoneiden huoltamiseen. Polttoaineiden, kemikaalien ja jätteiden käsittelystä ja koneiden säilytyksestä sekä öljyvahinkoihin ja muihin onnettomuuksiin varautumisesta on määrätty maaperän ja pinta- ja pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi. Pilaantuneen maaperän puhdistamistapauksissa ELY-keskus on toimivaltainen viranomaisena. (Määräykset 12, 14, 15 ja 16)

Maa-ainelain 5 a § ja 16 b § mukainen määräys kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmasta. (Määräys 13)

Luvanhaltijalla on maa-ainelain mukainen maa-ainesten määriä koskeva ilmoitusvelvollisuus. Ottomäärät voi ilmoittaa valtakunnalliseen NOTTO-järjestelmään sähköisesti. (Määräys 17)

Toiminta-ajoista on määrätty asutukselle aiheutuvan haitan ehkäisemiseksi. Maa-aineksen kuljetusreitti kulkee asuinalueen läpi. Toiminta-ajat poikkeavat hakemuksen mukaisista, sillä niissä on huomioitu myös yhdenvertaisuus muiden alueen maa-ainestoimijoiden kanssa. (Määräys 18)

Alueen jälkihoitoa koskevien määräysten tavoitteena on sopeuttaa ottamisalue ympäröivään luontoon ja maisemaan sekä edistää jälkikäytön turvallisuutta ja turvata pohjaveden määrä ja laatu. Jälkihoitoa on tehtävä vaiheittain pohjaveden laadun turvaamiseksi. Maannoskerroksen palauttaminen nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista, joka on erityisen tärkeää pohjaveden suojelun kannalta. Alueelle ei saa muodostua luvaton maankaatopaikkaa eikä jätteiden sijoittaminen alueelle ole sallittua. Rintausten tulee olla alueen turvallisuuden ja maisemanhoidon kannalta riittävän loivia. Rintausten luiskaamisessa on huomioitu myös yhden vertaisuus alueen muiden maa-ainestenottolupien kanssa. (Määräykset 19 ja 20)

Lupamääräys on annettu valvonnallisista syistä. Kun maa-ainesten ottaminen on päättynyt tai luvan voimassaoloaika on kulunut umpeen, alueella toteutetaan lopputarkastus valvontaviranomaisen määräämällä tavalla. Tarkastuksella tarkastetaan, että ottoalueen jälkihoito on suoritettu luvan edellyttämällä tavalla. (Määräys 21)

Lupamääräys on tarpeen luvan valvonnan ja luvan mahdollisen muutostarpeen arvioimiseksi. (22)

Luvan voimassaolo

Lupa on voimassa asti 18.10.2033 asti.

Päätöksen täytäntöönpano

Maa-ainelain 21 §:n mukaan ainesten ottaminen voidaan aloittaa lupapäätöksen tultua lainvoimaiseksi. Ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaan lupaviranomainen voi kuitenkin luvan hakijan pyynnöstä perustellusta syystä ja edellyttäen, ettei täytäntöönpano tee

muutoksenhakua hyödyttömäksi, määrätä, että toiminta voidaan muutoksenhausta huolimatta aloittaa lupapäätöstä noudattaen.

Päätöksen noudattaminen muutoksenhausta huolimatta

Turtolan Kaivin Oy on esittänyt hakemuksessaan ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaisen pyynnön aloittaa luvanmukainen toiminta muutoksenhausta huolimatta.

Turtolan Kaivin Oy:lle ei myönnetä ympäristönsuojelulain 199 §:n mukaista lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta, sillä täytäntöönpano tekee muutoksenhaun hyödyttömäksi.

Ympäristönsuojelulain 198 §:n mukaan luvanvaraista toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin siihen oikeuttava lupapäätös on lainvoimainen.

Sovelletut oikeusohjeet:

Maa-aineslaki (555/1981): 3, 4, 4 a, 5, 5 a, 6, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 23 a §.
Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005): 1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9 §.

Ympäristönsuojelulaki (527/2014): 6, 7, 11, 14, 15, 16, 17, 19, 20, 22, 27, 29, 34, 39, 42, 43, 44, 48, 49, 52, 53, 58, 59, 62, 70, 71, 83, 84, 85, 87, 113, 114, 172, 190, 191, 198, 205 §.

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta (713/2014): 2, 3, 4, 6, 11, 12, 13 §.

Jätelaki (646/2011): 12, 13, 29, 72, 118, 121, 122 §.

Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012): 24 § (siirtoasiakirjaan merkittävät tiedot ja niiden vahvistaminen)

Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (190/2013)

Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992)

Valtioneuvoston asetus kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta (800/2010, muut. 314/2017)

Vesilaki 1 luku 3 §

Pälkäneen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen taksa RYJA
07.12.2022 § 155

Pälkäneen kunnan maa-ainestaksa, ympäristölautakunta 30.5.2017

Lupapäätöksestä tiedottaminen

Ote päätöksestä:

Turtolan Kaivin Oy, Pirkanmaan ELY-keskus, Pirkanmaan liitto, Pälkäneen kunnan terveydensuojeluviranomainen ja tekninen lautakunta

Ilmoitus päätöksestä:

Asianosaiset, joille on erikseen annettu tieto lupahakemuksesta sekä muistutuksen ja mielipiteen jättäneet.

Päätöksen antamisesta kuulutetaan maa-aineslain 19 §:n mukaisessa järjestyksessä Pälkäneen kunnan virallisella ilmoitustaululla.

Käsittely-, tarkastus- ja valvontamaksut

Maa-aineslain mukaisista maksullisista suoritteista ja maa-aines- ja ympäristönsuojelulain mukaisesta yhteiskäsittelystä määrätään Pälkäneen kunnan maa-ainestaksassa.

Maa-aineslupahakemuksen ja ympäristönsuojelulain (527/2014) mukaisen ympäristölupa-hakemuksen yhteiskäsittelystä peritään maa-aineslupahakemuksen tarkastuksesta taksan mukaiset maksut sekä ympäristölupahakemuksen käsittelystä ja luvan valmistelusta 75 % voimassa olevan ympäristölupataksan maksusta.

Tästä päätöksestä peritään 1 987,50 € + 5 425,00 € (0,5 x (0,015 € x 335 000 m³tr + 400 €)) = 7 412,50 €.

Maksuun lisätään kuulemisista ja kuulutuksista 560 €.

Maa-ainestaksan 5 §:n mukaisesti käsittelymaksu päätöksestä maa-ainelain mukaisen toimenpiteen suorittamiseen ennen luvan lainvoimaiseksi tuloa pääasian yhteydessä on 100 €.

Luvanhaltijalta peritään vuosittain maa-aineslupaan liittyvää valvontamaksua kulloinkin voimassa olevan taksan mukaisesti. (MAL 23 §) Pälkäneen kunnan maa-ainestaksan mukaan luvanhaltija on velvollinen maksamaan ensimmäisen vuotuisen valvontamaksun ennen ottamistoimintaan ryhtymistään ja seuraavat valvontamaksut vuosittain kunnan määräämänä ajankohtana.

Ottamistoiminnan valvontamaksu lokakuusta 2023 alkaen peritään maa-ainestaksan mukaisesti. Valvontamaksu loppuvuodelle on 1522,50 €.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen (MAL 20 §).

Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.